

Kom godt i gang med økologisk planteproduktion

TOMMELFINGERREGLER

Det første skridt er at lave en langsigtet plan, der tager højde for:

- Et robust sædskifte
- Ukrudtsbekæmpelse
- Næringsstofforsyning
- Opbygning af jordfrugtbarhed
- Evt. samarbejde (køb af halm og gødning, afsætning af kløvergræs)

FOR OPTIMAL ØKOLOGISK PLANTEAVL SKAL VALGENE TRÆFFES I DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE

ET ROBUST SÆDSKIFTE

Med den overordnede plan på plads er der en naturlig beslutningsproces, der gennemløbes, når næste års markplan skal beslattes. Det er vigtigt, at planen er fleksibel og altid rummer mange elementer – en- og flerårige afgrøder, vintervårsæd, bredbladede og bælgplanter.

AFGRØDER, DER EGNER SIG TIL ØKOLOGISK PRODUKTION

- Græs og kløvergræs
- Vårbyg
- Havre
- Vinterrug
- Vinterhvede
- Hestebønne

RODUKRUDT

Økologisk planteavl uden fokus på rodukrudt kan ikke lade sig gøre i længden.

- Kend markens bestand af rodukrudt
- Hold løbende ukrudtet nede både mekanisk, med konkurrencestærke afgrøder og efterafgrøder
- Brug slætafgrøder, f.eks. kløvergræs og lucerne
- Prioriter i sædskiftet, at der er vinduer til bekæmpelse af rodukrudt
- Lav bekæmpelse på det rigtige sted i sædskiftet (lav N-status), og gør det helt færdigt

PAS GODT PÅ DIN JORD

- Økologisk produktion skal bevare og forbedre jordens frugtbarhed.
- Tag jordprøver
- Brug efterafgrøder til at forbedre jordstrukturen
- Begræns jordbearbejdning, hvis det er muligt

KVÆLSTOFFORSYNING

- Efterafgrøder der opsamler overskydende kvælstof
- Kvælstoffikserende afgrøder som kløvergræs, hestebønner m.v.
- Indgå aftaler om kløvergræs til husdyrproducenter og aftaler om gødning

Foto: Inger Bertelsen

Regler for økologisk planteproduktion

HOVEDREGLERNE FOR ØKOLOGISK PLANTE-PRODUKTION:

- Tilladte gødningsmidler og dokumentation af behov
- Økologisk frø/plantemateriale eller tilladelse til brug af ikke-økologisk
- Ingen kemiske sprøjte- og bejdsemidler
- Ingen genmodificerede planter eller andre input, som er fremstillet vha. gmo.

SÅSFÆD OG PLANTEMATERIALE

Der skal bruges økologisk fremavlet udsæd af passende sorter. Hvis der ikke kan fremskaffes økologisk udsæd, kan der bruges konventionelt ubejdset udsæd. Se den økologiske frødatabase OrganicXseeds.dk.

GØDNING OG PLANTEBESKYTTELSE

- Gødningsbetingelserne fra økologisk arealstøtte (65/107 kg udnyttet N) gælder for hele bedriftens harmoniareal, uanset om markerne drives økologisk eller ej
- Der må maks. bruges en mængde gødning, der svarer til 170 kg total N/ha
- De tilladte organiske og mineralske gødningstyper og betingelser for anvendelse fremgår af bilag 2 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#)
- De tilladte plantebeskyttelsesmidler, mikrobiologiske midler og basisstoffer fremgår af bilag 1 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#).

SKEL OG ADSKILLELSE AF PRODUKTER

Der skal være tydelige fysiske skel mellem økologiske og ikke-økologiske arealer, så der ikke kan ske sammenblanding eller forurening af afgrøder. Maskiner og udstyr, der bliver brugt til ikke-økologiske afgrøder, skal rengøres inden brug i en økologisk afgrøde. Der skal redegøres for relevante rengøringsprocedurer ved kontrol.

OMLÆGNING OG AFGRØDESTATUS

Anmeldelse af omlægning af nye arealer kan ske året rundt og på alle datoer, men kan tidligst påbegyndes, når Landbrugsstyrelsen har modtaget anmeldelsen. I tabellen ser du, hvornår forskellige produkter kan sælges som økologiske.

ÅRLIGE INDBERETNINGER

- Fællesskemaet og økologiskemaet udfyldes og indsendes hvert år i april
- Gødningsregnskabet
- Sprøjtejournal - hvis tilladte plantebeskyttelsesmidler anvendes

AFGRØDETYPER	OMLÆGNINGS- AFGRØDE	ØKOLOGISK AFGRØDE
Etårige afgrøder (korn, majs, roer, grøntsager m.m.)	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden er sået mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Flerårige afgrøder (frugt og bær, pyn-tegrønt)		Afgrøden høstes mindst 36 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.

REGNSKAB OG BILAG

- Ingredienser i produkter, der indkøbes og anvendes, skal fremgå af et bilag. For husdyrgødning skema B1
- Produktnavn og den økologiske status skal fremgå for alt, hvad der sælges eller forlader bedriften

PLANTELOGBOG

- Gødning, høstudbytte og plantebeskyttelsesmidler registreres i en logbog for hver mark
- For gødning skal dato for udbringning, gødningstype, status og mængde (tons) fremgå
- For plantebeskyttelsesmidler skrives dato, navn, metode og årsag til anvendelsen
- Ved høst oplyses afgrøde, høstmåned, en skønnet mængde og økologisk status, f.eks. skal hvert slæt græs registreres med et skønnet udbytte